

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vsa leta 28 K, za pol leta 14 K, za četrt leta 7 K 50 h, za eden mesec 3 K 90 h. — Za tuje dežele, toliko več, kolikor manjša poština. — Na naročbe brez istodobne vplačilne naravnane se ne osira. — Za oglasila se plačuje od petorostopne peti-vrste po 12 h, če se oglasilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisni se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knašovi ulici št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovorno pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Klerikalne blamaže.

Triumfi toli hvalisane klerikalne strategije in taktike so izostali. Ta strategija in taktika je prinesla klerikalcem samo blamažo.

Če gre armada v vojno, ima vedno kak določen smoter pred očmi in če tega smotra ne doseže, je blamirana, pa naj prikriva svojo blamažo, kakor hoče.

Šuklje je v »Politiki« povedal, kake smote so imeli klerikalci pred očmi, ko se je začelo letošnje zasedanje deželne zbornice. Nameravali so izsiliti razpust deželne zbornice in nameravali so strmoglaviti barona Heina. Dosegli niso ne enega, ne drugega, marveč zaključeno deželne zbornice.

Klerikalni naskok na barona Heina je bil obenem naperjen tudi proti narodno-napredni stranki. Že ko je narodno-napredna stranka glasovala proti nujnosti predloga zastran korespondenčnega urada, dasi se sicer popolnoma ujema z njega vsebino, se je pokazalo, kam pes tace moli. Kak vik in krik je bil v klerikalnem taboru in kako so »izdajice« letele na vse strani.

Klerikalci so upali in želeli, da bodo narodno-napredni poslanci glasovali tudi proti Krekovemu predlogu. Še sanjalo se jim ni, da se zgodi ravno nasprotno. Klerikalci so hoteli s svojim predlogom dobiti povod, napadati barona Heina, obenem pa tudi orožje za napade na narodno-napredno stranko. Le nikar misliti, da je bilo klerikalcem res na tem, da branijo veljavo slovenskega jezika. Kar je bilo zdaj klerikalcem nenkrat nujno, to se je godilo že leta in leta. Še na starem strelšču se je zaradi tega narodno-napredna stranka enkrat spo prijala z baronom Heinom. Kleri-

kalc se doslej niso nikdar zato zmenili in gotovo bi se tudi sedaj ne bili, da jim niso tega velevali »taktični in strategični« osiri.

Če se zavzemamo za veljavo slovenskega jezika, imamo popularen povod za boj proti baronu Heinu, in če bi narodno-napredna stranka glasovala proti predlogu ali tudi le proti nujnosti, imamo izvrstno orožje proti nji — tako so kombinirali klerikalci, ko so pooblastili dr. Kreka, da sproži to zadevo v deželnem zboru. In kaj bi bili klerikalci vse počenjali, če bi bila narodno-napredna stranka res glasovala proti nujnosti tega predloga. Očitno bi ji bili narodno izdajstvo, dokazovali bi bili, da vsled zveze z Nemci ni smela glasovati za ta predlog, dolžili bi bili narodno-napredno stranko, da je v vladni službi in tako zvezana in prodana, da se niti za veljavo in za pravice slovenskega jezika ne sme potegovati.

Ali kaj se je zgodilo? Narodno-napredna stranka je sijajno pokazala, da ima vzlic zvezi z Nemci v narodnih zadevah popolnoma proste roke, da je istotako od vlade popolnoma neodvisna in da jini treba imeti nobenih ozirov na barona Heina.

Narodno-napredna stranka se je novič izkazala kot slovenska stranka in to v času, ko so jo klerikalci najgrje zasramovali in napadali.

To pa klerikalce boli in jih peče, kakor živ ogenj. Njih akcija proti narodno-napredni stranki se je izjalovila, naskok na barona Heina pa so s sili pokvarili s surovim škandalom, ki so ga vpriporili koncem seje.

Zdaj preplavljajo klerikalci javnost z vsakovrstnimi več ali manj

otročjimi lažmi in izmišljotinami, da bi javno mnenje sbežali.

Klerikalci so si sami pokvarili akcijo proti baronu Heinu, in zdaj bi radi javnosti natvesili, da rešuje barona Heina — dr. Tavčar, dasi je vsa narodno-napredna stranka kakor en mož glasovala proti baronu Heinu, dasi se mi nismo niti z besedico zanj zavzeli, ker nimamo nobenega interesa ga podpirati. Mi smo le osvetlili budalost klerikalnega škandala, s katerim se je baronu Heinu ustališe tako utrdilo, da je vlada takoj ugodila njegovemu predlogu in zaključila zasedanje deželne zbornice.

Klerikalno postopanje je bilo res bedasto. Ko bi ne bili klerikalci koncem seje napravili škandala, bi se bil odsek lahko bavil s Šusteršičevim in s Krekovim predlogom in stvar bi bila baronu Heinu lahko postala nevarna. Tako pa so klerikalci barona Heina insultirali in s tem vladi dali dobrodošli povod, da je zasedanje zaključila.

Klerikalci pa zdaj sleparijo javnost, da je bil deželni zbor zaključen zaradi tega, ker so liberalci glasovali proti baronu Heinu. To je že preneumno. Zaradi tega, ker je kaka stranka glasovala za nujnost (ne še za meritum) kakga predloga, če tudi je bil naperjen proti vladnemu zastopniku, ni bilo še nikdar nobeno zasedanje zaključeno in tudi ne bo. Zaključen je bil deželni zbor edinele zaradi škandala, ki so ga vpriporili klerikalni poslanci v lepi družbi najetih barab.

Tako se je končalo zasedanje deželne zbornice s trojno blamažo klerikalne stranke: barona Heina ni odpravila, deželni zbor ni razpuščen in tudi staro orožje proti narodno-napredni stranki se je skrhalo in

potkazalo se je, da je bila sama laž vse, kar so klerikalci trobenjali o zvezi z Nemci in o zvezi z vlado.

Vojna na Daljnem Vztoku.

Ne more se več dvomiti, da so si Rusi zadnje dni izvojevali na bojišču velik uspeh, ki bo nemara odločilno vplival na nadaljni razvoj dogodkov.

Ta uspeh je večini občinstva došel popolnoma nepričakovano, ker so Japonci preplavljali ves svet s tendencejoznimi brzojavkami, ki so govorile zgolj o japonskih zmagah, da si je vsakdo moral nehoti misliti, da je ruska armada že popolnoma pobita in da ni v njej nobene življenske sile več, kamoli da bi bila še sposobna za operacije, ki bi mogle spremeniti splošni položaj na bojišču.

Vsa javnost je torej pod vplivom te sugestije pričakovala, da vsak trenotek doše z bojišča vest, da je Kuropatkin popolnoma poražen, njegovi voji do zadnjega moža pobiti ali ujeti in s tem definitivno odločena usoda ruske mandžurske armade.

A došlo je drugače! Mesto vesti javljajočih ruske poraze, jela so dohajati poročila o ruskih uspehih. Povsod veliko presenečenje, v krogih pa, ki so že s polno gotovostjo računali s porazom ruske armade, veliko razočaranje!

Japonofilske listi, ki so že ves teden dan na dan polnili svoje predale z bistroumnimi razpravami o ruskem porazu, ki so že pisali o vplivu in pomenu tega poraza za ruski narod in evropsko javnost, ki so že natanko vedeli povedati, kakšen vtis bo napravila ta vest o končni japonski zmagi v Petrogradu in Prizru, so v nemali zadregi, ker se dogodki na bojišču nečejo razviti

tako, kakor bi oni radi in kakor so oni preje prorokovali.

Ta gospoda prav dobro čuti, da se je v svojih kalkulacijah pred javnostjo nesmrtno blamirala. Ker se pa preobrnitev na bojišču le ne da zamolčati, kar bi brez dvoma najbolje kazalo, skušajo vsaj deloma prikriti svojo blamažo in to na prav spreten način.

Za Ruse ugodna poročila paš prijavljajo, a v kolikor mogoče nedolžni obliki in da bi čitatelje še bolj premotili, jih obdajo s celo vrsto japonskih poročil, ki govorijo samo o japonskem napredovanju in o ruskem umikanju in o ruskih izgubah. In v množici teh japonskih vesti izginejo popolnoma vsa za Ruse ugodna poročila.

Razsoden čitatelj se seveda ne da varati na ta način, a koliko je ljudi, ki čitajo liste površno, brez preudarka, ki si ne vsemo truda, da bi resno in trezno razmišljali o podanih stvareh! In sodba teh ljudi je brzo gotova. O čemer se največ piše, to smatrajo tudi za resnično in edino pravo!

Naj bi se naše čitajoče občinstvo ne dalo na ta način preslepiti!

V ravnanje samo omenjamo, da vsa dotična obširna japonska poročila paš nosijo na čelu najnovejši datum, a slikajo dogodke, ki so se že zdavna prigodili in da končujejo vse te vesti točno pred onim dnem, ko se je preobrnila vojna sreča na bojišču!

Velik ruski uspeh.

Iz Petrograda se poroča: V torek ob 11. uri dopoldne se je ruski armadi posrečilo prodreti japonski center, ujeti več sto Japoncev in jim odvzeti več baterij topov. Rusi so Japonce vrgli daleč nazaj, da se nahajajo pozicije posameznih japon-

LISTEK.

K poglavju o naši ženski vzgoji.

(Konec.)

Vsled tega vidimo od leta do leta huje naraščajoči naval ženstva na učiteljska, kateremu leta vsled svojega strogo omejenega obsega že zdavna ne morejo več zadostiti. Če pa pogledamo, kakšna so ta učiteljska, ki so tolikega pomena za naše ženstvo, vidimo, da je na vseh predavalni jezik nemščina, materinščini je odmerjen le sila skromen prostor. Na ljubljanskem c. kr. ženskem učiteljskem se poučuje slovenski le slovenščina kot predmet in matematika, in v zadnjem času baje celo ročno delo in telovadba. Na zasebnem učiteljskem s pravico javnosti, pri uršulinkah se slovenski poučuje le slovenščina kot predmet. Isto velja za zasebno učiteljsko pri Huthu. Slednje je ustanovil pred dobrim letom dni takozvani šolski kuratorij, za katerim pa ne tiči nikdo drugi, kakor že vsem dobro znani matakodori Kranjske hranilnice, ki jo vidimo z železno doslednostjo vedno

stati z odprtimi rokami v prvih vrstah ponemčevalcev našega naroda. To zasebno učiteljsko je pač jasen znak, kako uspešno si skuša nemstvo vsled naše brezbrzičnosti priboriti trdne pozicije med nam. Kajti pač ni bila potreba, ki je to učiteljsko rodila. Za učne moči na nemških dekliških šolah kranjskih je z dose-danjimi učiteljski več kot preskrbljeno. Očetje tega učiteljskega so mu namenili popolnoma drugo misijo: postane naj trdnjava velikonemške misli, in njem naj se vzgajajo nove agitatorične moči, ki naj fanatizujejo v nemškonačionalnem duhu — bolj kot se je dosedaj g dilo — ne samo tukajšnji nemški narod, temveč tudi — in to nas najbolj zadeva — ono pomilovanje vredno slovensko deo, ki je vsled nedostajanja slovenskih šol in nezaveznosti roditeljev potisnjena v nemške šole. Dragocen dokaz za te naše trditve je pač oseba voditelja tega zavoda, dr. Binderja, ki je notorično eden najboljših, zato nam najnevarnejših organizatorjev nemške manjšine kranjske, in čigar skrito, vtrajno in uspešno delovanje v prid nemške misli se od slovenske strani pač vse premalo uvažuje. Zavod je dosedaj še nepopoln, na njem gojenke še ne morejo

polagati zrelostnega izpita. Toda nedvomno je, da bodo voditelji kranjskih Nemcev pri prvi priliki zastavili svojo tehtno besedo v to, da Huthovemu učiteljskemu zrelostno prekušajo izposlujejo, in kakor čujemo, so v nemškem taboru trdno prepričani, da se jim ta nada skoraj uresniči. Sigurno sme slovenska javnost pričakovati, da bodo slovenski politični voditelji storili vse, da onemogočijo to špekulacijo kranjskega nemstva na našo politično onemoglost in da preprečijo ta poskus, na naše stroške razširiti nemško posest.

C. kr. žensko učiteljsko v Gorici sestaja iz nemško-slov. in laškega oddelka. Prvega seveda pohajajo le slovenske deklice, ker o Nemcih se na Goriškem v resnici ne more govoriti, če odštejemo tistih par importiranih uradnikov. Slovenski se tudi tu poučuje le slovenščina kot predmet, vse drugo se poučuje le nemški.

V Mariboru imamo dve učiteljski: zasebno učiteljsko šolskih sester s pravico javnosti in deželno nemško žensko učiteljsko. Na prvem se poučuje slovenski le slovenščina kot predmet, na drugem pa le kot neobvezni predmet. In vendar imate obe učiteljski namen usposobljati učitel-

ske kandidatnje za službe v slovenskem Spodnjem Štajerju

Koroška stolica je z zavodi, ki imajo namen vzgajati učiteljice, kaj dobro preskrbljena. Imamo tu zasebno žensko učiteljsko s pravico javnosti pri uršulinkah, državno nemško učiteljsko z dvema letnikoma, in višjo dekliško šolo, ki obsega 5 letnikov, katerih zadnja dva sta pedagogična tečaja, kojih absolventinje imajo pravico polagati zrelostni izpit na tamšnjem moškem učiteljskem. Predavalni jezik je, kakor je v korotanskih tužnih razmerah težko drugače pričakovati, seveda blažena nemščina. Slovenščina, dasi jezik tretjine deželne prebivalstva, se niti kot obvezen predmet ne poučuje; učiteljskim kandidatnjam se samo milostno dovoljuje, če se jim baš zljubi, vaditi se osebno v tem od Boga zavrženem jeziku.

Do žalostnih zaključkov prihajamo, ko raziskujemo stanje naših učiteljskih. Slovenci v vsem svojem ozemlju nimamo niti enega učiteljskega, ki bi zaslužilo pridevek »slovensko«. Povsod se šopiri kot predavalni jezik nemščina, povsod igra slovenščina le vlogo skromne pastorkice, ki v strahu čaka, kdaj se jo

potisne čez prag. Ko to pišemo, se nehoté spominjamo na ono famozno interpelacijo št. XIX. ocn. drž. zak. ki jo je podal štajerski deželni odbor v svojem odgovoru na interpelacijo posl. Vošnjaka, in ki se glasi: »Pravico do pouka v materinščini je razumeti le v obsegu pouka, kakor ga dajejo ljudske šole; vsaka nadaljna specializirana izobrazba ne spada pod to določbo.« Tedaj samo za silo brati in pisati slovenski imamo pravico naučiti se, dalje študirati v slovenščini pa nimamo pravice! To interpretacijo zakona, iz katere odseva destilirani spiritus Derschattae, je vlada faktično že zdavnaj uveljavila in jo še danes uveljavlja, kakor se to ravno pri učiteljskih prav jasno razvidi, saj bi sicer ne mogla trpeti tako eklatantnega kršenja zakona.

Da imajo vsi ti našti zavodi, brez izjeme, tudi oni, kjer se učenje slovenščine pripušča zasebni pridnosti, pravico vsposabljanja učne moči tudi za slovenske ljudske šole, to baje pač vsemu v obraz. Potem seveda ni čuda, če doživimo take pedagogične škode, kakor se gode dan za dnem pod paševanjem slovitega Palle, pa ne samo tam — tudi še drugod.

F. A. K.

skih oddelkov v velekritičnem položaju. Kuropatkin je sam osebno vodil napad. Vkljub temu se sodi v generalnem štabu, da se bitka odloči na vzdolžnem krilu in ne v centru.

Bitka še vedno traja s strahovito silo. Mogoče pade danes odločitev.

Iz Berolina se javlja z dne 19. t. m.: Kakor je posneti iz vseh poročil, ki so dosedaj dospela z bojišča, se je bitka, ki se bije ob reki Šakhe, že 16. t. m. odločila na korist Rusom.

General Kuropatkin sam, ki je osebno poveljeval rezervi, je povzročil ugodni uspeh. Vedno znova je vodil, ne boje se nobenih nevarnosti, voje svojih rezervnih brigad v boj, dokler se ni isti med Linšipom in Sahopom končal v prilog Rusom. Tega boja so se udeležili 1., 10. in 17. evropski armadni kor in 4. in 6. sibirski kor. Bitka je bila strahovita in dolgo časa se sploh ni vedelo, na katero stran se nagne odločitev. Šele ko je Kuropatkin z novimi voji pritisnil na japonske pozicije, je postal položaj Japoncev nevzdržljiv, vsled česar so se morali umakniti. Vendar se pa umikanje ni popolnoma posrečilo, ker je Kuropatkin ujel veliko število bežečih Japoncev in jim odvzel več baterij topov. Armada generala Nodzu je brez dvoma popolnoma porazena, a tudi položaj generala Oku na njegovem najkrajnejšem levem krilu je precej kritičen in ni izključeno, da bi tudi generala Oka ne zadela ista usoda, kakor Nodza.

Ruski uspeh v angleški oziroma japonski luči.

»Daily Mail« se brzojavlja iz Tokija:

Dne 16. t. m. je bil odposlan general Jamada z močnim vojem, da bi podpiral v operacijah levo armado, ki je navaljevala na sovražnika severno od Spahopa. Ta voj je pričel svoje operacije na desnem krilu, je pregnal sovražnika iz Vejhiatue in zaplenil dva topa in dva voza municije. Kasneje je prodiral ta voj v smeri proti Santaoleanci in je končno dosegel svoj smoter. Ob mraku pod zaščito noči se je oddelek jel umikati na svoje prvotne pozicije. Med tem je ob 7. uri zvečer ruski voj, obstoječ iz ene divizije, stopil energično v ofenzivo in obšel oba krila japonskega oddelka. Vnel se je ljut boj mož proti možu in japonskemu voju se je posrečilo, potisniti sovražno fronto nazaj, ni mu pa bilo mogoče, na obeh krilih vzdržati napada.

Ko so Japonci prebili sovražno bojno vrsto, so dospeli na svoje prvotne pozicije, vendar pa je japonska artiljerija izgubila večino svojega moštva in topov in bila prisiljena pustiti na bojišču 9 težkih in 5 gorskih topov.

To poročilo je naravnost mojstrsko stilizovano in kdor ga samo površno prečita, dobi vtis, kakor da bi se Japoncem ne bila prigodila nobena posebna nesreča. Poročilo pravi, da je Jamada povsodi pognal Ruse v beg in dosegel svoj cilj, a vkljub temu se je ponoči le skušal tihotapski umakniti. Ko so ga Rusi obkolili, pravi poročilo v isti sapi, da je japonski voj vrgel nazaj vso rusko fronto, istočasno pa trdi, da se ni mogel upirati ruskemu napadu.

In vkljub temu, da je bil Jamada že preslab, da bi vzdržal ruski napad, je vendarle predrl sovražno bojno vrsto in dosegel svoje pozicije. Poročilo zatrjuje v prednjem stavku, da je Jamada izgubil do malega vse moštvo in vse topove, v zadnjem stavku pa pravi, da je izgubil samo 14 topov. To je resvorno poročanje: kar se v enem stavku zatrjuje, se v drugem zanika! —

»Standard« poroča iz Tokija, da vlada tamkaj silno razburjenje in velika žalost radi usode Jamadovega voja, ki je po obupnem boju bil skoro ves uničen in je izgubil vso svojo artiljerijo.

Opetovani ruski napadi na desno krilo leve armade so bili posledica njihovega uspeha proti Jamadi.

Ruska poročila o operacijah na bojišču.

Po poročilih iz Petrograda priobčujejo ruski listi obširne posebne telegrame, ki izpopolnjujejo uradna poročila generala Saharova. Razen že navedenih 12 topov so trije polki 22. divizije uplenili pri Huanšanju 6 topov, šest polkov vzhodnega krila pa 24 topov.

Poročevalec »Birževih Vjedomosti« brzojavlja iz Harbina: V noči na 17. t. m. so Rusi prodrli proti japonskim pozicijam, so pregnali Japonce iz šest pozicij in jim odvzeli osem topov. Japonci so se na to umaknili na močno gorato pozicijo. Ob 2. uri popol. so jo Rusi naskočili, jo zavzeli in uplenili zopet 16 kanonov in 8 brzostrelnih topov. Bitka še vedno traja.

»Rus« naglašja, da so Japonci vse stavili na eno karto. Ako pa sedaj ostane uspeh definitivno na ruski strani, je japonska armada fizično in moralno uničena.

Po poročilih iz Petrograda so Rusi našli v neki utrjeni poziciji, iz katere so pregnali Japonce, 600 mrtvih japonskih vojakov.

Iz Pariza pa se poroča, da je vzpričo sedanjih velikih uspehov ruske armade na bojišču zagotovljeno, da bo Kuropatkin imenovan za generalissima vseh mandžurskih armad.

Japonci so zmagali!

Iz New-Yorka brzojavljajo: Iz Tokija so tu sem dospela uradna poročila, ki zatrjujejo, da so ruska poročila o zmagi neresnična. Ne Nodzu, ampak Kuropatkin je bil poražen. Maršalu Ojama se je posrečilo del svoje armade vriniti v ruski center. — Se popolnoma vjema, Ojama je res vrnil »del svoje armade v ruski center«, a Japonec je

pozabil povedati, da je bil ta del Yamadov voj, ki je bil skoro do zadnjega moža pobit in je izgubil vso svojo artiljerijo. Ako so takšne japonske zmage, privoščimo Japoncem še več takšnih — uspehov!

Velika odločilna bitka.

Po poročilih iz Tokija vlada tam prepričanje, da se je ob reki Šakhe že pričela velika odločilna bitka, ali se pa vname vsak trenutek. Pozicije obeh armad se niso mnogo spremenile. Jasno pa je, da se Japonci boje, da imajo Rusi v ozadju pripravljeno veliko rezervno armado, ki bi jih takoj napadla, čim bi še dalje prodirali.

Izpred Port Arturja.

Iz Čifua se baje poroča v London: General Steselj je baje pripravljen, prepustiti Japoncem mesto, ladjedelnice in vse utrbe razen fori Liaotiešan, kjer se nahaja živil in streljiva taka množina, da zadostuje za 10.000 mož za pol leta. Brezmiselna bajka! —

Iz Tokija se zopet javlja: Med tukajšnjim prebivalstvom vlada mnenje, da se je položaj v Port Arturju že približal krizi in da je padec trdnjave samo še vprašanje nekaj dni. — Kdor hoče verjeti, naj verjame!

V Londonu pa vedo povedati, da se je te dni v portarturškem pristanišču potopila križarka »Bajan«. — Rusi bi že zdavna ne imeli niti v Aziji, niti v Evropi nobene ladje več, ako bi se dejansko potopilo toliko ruskih ladij, kolikor so jih že pogreznili na dno morja Angleži — na papirju.

Baltiško brodovje

je že preplulo veliki Belt in jadra sedaj proti severu. Dosedaj še ni znano, ali bo ladjeve plulo skozi Sueški kanal, ali okoli Amerike, ali Afrike.

Deželni zbori.

Gradec, 19. oktobra. Namestnik Clary je odgovoril na interpelacijo posl. Pfrimerja zaradi zgradbe novega mostu čez Dravo v Mariboru. Občinski svet se je izrekel za projekt pri Gosposki ulici. Stroški mostu so proračunjeni na 2.600.000 K, a občinski svet mariborski je izjavil, da ne more prevzeti odmerjenih mu stroškov. — Posl. Hagenhofer je interpeliral deželnega glavarja, zakaj ni ukoril v zadnji seji poslanca Resla, ki je opetovano rabil besedo »pfaffische« in »Verpaffung«, češ, da je s tem psval duhovniški stan. Deželni glavar je takoj odgovoril, da je inkriminirane besede slišal, toda v vsakem jeziku so besede, ki imajo dvojni pomen. — Posl. Robič je utemeljeval predlog glede premestitve III. krajevnega plačilnega razreda na ljudskih šolah v II. Govornik je poudarjal, da je sprejetje tega predloga v interesu šolstva potrebno. S tem predlogom pa se naj odstrani tudi križeča krivica, ker se je pri regulaciji plač šlo pod eksistenčni minimum. Po regulaciji so novi učitelji deset let na slabšem kakor pa so bili pred regulacijo. Izgovor, da finančni položaj dežele ne prenese nove obremenitve, ni resni-

čen. Navajal je razne tožbe, ki se glase iz peticij ter izjavil, da so šolske razmere dandanes mnogo slabše, nego so bile pred 25 leti. Predlog se je izročil kombiniranemu naučnemu in finančnemu odseku. — Posl. dr. Ploj je predlagal podporo vsled raznih nesgod prizadetemu prebivalstvu v plujskem okraju. — Za podpredsednika v vinorejskem odseku je bil izvoljen posl. dr. Jurtela, dočim niso nobenega slovenskega poslanca volili v kombinirani finančni in naučni odsek, ki bo sodil o omenjeni premestitvi učiteljev iz III. v II. plač. razred.

Celovec, 19. oktobra. Posl. Grafenauer je predlagal preložitve deželne ceste št. Janž-Velikovec in subvencionirane ceste iz Meže preko hribov v Ljubuče. — Nadalje je isti poslanec prosil deželnega predsednika, naj se hitreje rešijo prošnje in vloge za razdelitev skupnih občinskih zemljišč, posebno naj pozove gozdarsko ravnateljstvo v Gorici, da hitreje dela. — V debati zaradi spremembe postajališča Bistrica v postajo za tovrni promet je napadel posl. dr. Pupoč deželnega predsednika, češ, da je pomanjkljivo poizvedoval. Dež. predsednik je jezno odgovarjal ter izjavil, da posl. dr. Pupoč privatno ničesar več ne zaupa, ker vse privleče v javne debate.

Solnograd, 19. oktobra. Dež. zbor je sprejel zakonski načrt za ustanovitev in vzdrževanje enoletnih tečajev pri meščanskih šolah.

Priprave za državnozbornsko zasedanje.

Dunaj, 19. oktobra. Ministrski predsednik je imel zadnji čas opetovano posvetovanja z voditelji poljskega kluba, posebno s poslancema grofom Wodzickim in vitezom Jedrejovicem. Posvetovali so se v zadevi predstoječega državnozbornskega zasedanja in posredovalne akcije, ki jo nameravajo Poljaki baje obnoviti med Čehi in Nemci. — Danes je prišel tudi na Dunaj načelnik katoliškega centra posl. Kathrein ter je imel daljše posvetovanje z dr. Körberjem. Jutri ima katoliški centrum sejo, da se dožene vprašanje, ali se naj katoliški centrum spoji s krščansko-socialno stranko. Večina v katoliškem centru je proti spojitvi.

Dunaj, 19. oktobra. »N. Fr. Pr.« poroča iz Zadra, da so se hrvaški voditelji dogovorili s češkimi voditelji v parlamentu, da bodo Čehi takoj po otvoritvi državnega zbora razvili afero namestnika Handla kakor svojo lastno zadevo. Pred zasedanjem drž. zbora bodo v ta namen prinesli češki listi zapisnike o preiskavi te afere, kakor tudi dotično odredbo ministrskega predsednika.

Afera posl. Holanskega.

Budějovice, 19. oktobra. Posl. Holansky, ki je zaradi znane koristolovne zadeve moral izstopiti iz češkega kluba ter dobil obenem poziv, naj odloži svoja mandata, je sklical svoje volilce k velikemu

shodu, kjer so volilci enoglasno izjavili, da so si izvolili svojega poslanca zaradi njegove osebe, ne pa zato, ker je Mladočeh. Pozvali so ga, naj mandata obdrži. Posl. Holansky vsled tega sedaj razglašja, da se drži zaupanja svojih volilcev ter obdrži mandata.

Ogrsko-hrvaški državni zbor.

Budimpešta, 19. oktobra. Nadaljevala se je debata o trgovinski pogodbi z Italijo. — Posl. dr. Al. Nagy (neodvisna stranka) je pobijal predlogo, ker krati interese ogrske vinorej. Potem je govoril bivši držav. tajnik posl. dr. Fr. Nagy (liberalna stranka) za predlogo. Dokazoval je, da je vlada storila le svojo dolžnost. Opozicija bi predlogo tudi odklonila, ako bi bile izpolnjene še tako natanko državnopravne oblike. — Posl. Kossuth je izjavil, da je ministrski predsednik rekel, da lahko Ogrska tudi brez Avstrije odpove trgovinske pogodbe. Ministrski predsednik je odgovoril, da ni povedal nič novega, ker stoji ravno to tudi v zakonskih členih iz leta 1878 in 1899.

Dogodki na Balkanu.

Solun, 18. oktobra. Malokateri višji turški uradniki se je prebivalstvu tako splošno priljubil kakor guverner (vali) solunskega vilajeta Hasan Femi paša, ki je bil vsled intrig nedavno odpoklican. Lahko se reče, da takega uradnika Turčija sploh nima več. Bil je strogo pravičen, nepristransko in nepodkupljiv. Nepoznana pri Turkih pa je še njegova radodarnost. Dve tretjini svoje mesečne plače je redno naklonil šolam, mošejam, dobrotelnim zavodom in sramežljivim revežem. Svojo dobrodelnost pa je izvrševal tako prikrito, da so obdarovani mislili, da dobivajo podpore in pokojnine od vlade.

Carigrad, 19. oktobra. Ruski poslanik je predlagal turški vladi glede končne rešitve vprašanja o odškodnini ruskim podložnikom v turško-ruski vojni, naj se zniža odškodnina od 600.000 na 300.000 funtov.

Sofija, 19. oktobra. V Peču in okolici se je izvršilo zadnji čas zopet več umorov. V Monastiru so aretovali ravnatelja dekliške gimnazije in tri učitelje ter jih odvedli v Solun.

Skoplje, 17. oktobra. V okolici so začeli Arnavti zopet s svojimi grozodejstvi. Arnavtski spahi nalagajo samovoljno davke ter jih z vso krutostjo izterjajo, morijo »uporne« ter posiljuje žene in deklice. Najtužnejše razmere so v skopeljski Črni gori. Tam je bila nedavno pravcata bitka med Srbi in Arnavti. Na obeh straneh je bilo mnogo mrtvih.

Pruska proti Poljakom.

Berolin, 19. oktobra. Včeraj je sklical poljski Sokol v Berolin načelnike poljskih sokolskih društev. V dvorani pa je že čakal policijski komisar, ki je zborovanje razpustil, češ, da se namerava (?) razpravljati o političnih vprašanjih.

Dalje v prilogi.

Konklave 1. 1903.

II.

(Dalje.)

To razbojništvo je Pij IX. drago plačal. Napoleon III. je bil skrajno ogorčen zaradi bestijalnega divjanja papeške armade v Perugiji in ker je obenem prišel na sled zavrtni spletke rimskih kardinalov in jezuitov proti Franciji, ni več ščitil papeža. Posledica tega je bila, da je papež izgubil 15 provincij cerkvene države. Prebivalstvo njegove države je od 3.124.668 duš padlo na 684.791 duš. Vojna proti papežu je trajala samo 16 dni. Papeža je veljala njegova armada 22 milijonov frankov. A ta armada je v 16 dneh izgubila 6 trdnjav, 190 topov, 21.000 pušk, 4000 konj, 18.600 mož, ki so bili ujeti, in vse zastave. Italijani so imeli 579 mrtvih, papeževi tolovaji pa le 113 mrtvih. Ti junaki so znali pač ropati, požigati, moriti in ženske posiljevati, ali moškega boja so se bali in pred Italijani strahopetno bežali.

Sedaj je bil Pecci samo še nad-

škof v Perugiji, v posvetnih rečeh pa ni imel nič več govoriti, ker je zdaj ta, prej papeška provinca, spadala k zedinjeni Italiji. Pecci je bil ljut sovražnik te države in ko je 9000 duhovnikov podpisalo na papeža adresno, naj se nikar ne trga za posvetno gospodstvo, marveč naj se posveti delu za vero, je Pecci tri duhovnike, ki so bili njemu podrejeni, spodil iz službe in jim prepovedal maševanje, zaradi česar je prišel v kazensko preiskavo, ki pa je bila leta 1862 ustavljena.

Kot sovražnik Italije in fanatični klerikalec se je Pecci izkazal še pri raznih drugih prilikah. Zlasti po smrti velikega državnika Cavourja se je pokazala Peccijeva nestrpnost. Prepovedal je mašo-zadušnico za Cavourja. Tudi ko je dobil od nadškofa v Firencah brzojavno obvestilo, da je Cavour na smrtni postelji sprejel zakramente in da je umel kot veren katoličan, ni Pecci odnehal. Šele ko mu je kardinal Antonelli kot papežev državni tajnik ukazal, da mora odjenjati, se je vdal.

Leta 1876. je umrl kardinal Antonelli. Zapustil je 110 milijonov frankov premoženja. Antonelli je bil sin navadnega volovskega hlapca, vsi njegovi sorodniki so bili hlapci, tihotapci in razbojniki. To lepo žlahto je dal povzdigniti v grofovski stan in ji je po smrti zapustil 110 milijonov. Kje je pa kardinal Antonelli dobil to ogromno premoženje? Poštenim potom gotovo ne; to je popolnoma izključeno.

Ker je bil papež Pij IX. mnogo let bolan tako, da se ga je smatralo slaboumnim — imel je vsakovrstne vizije in halucinacije ter si je domišljeval, da zna čudeže delati — je bil kardinal Antonelli neomejeni vladar rimske cerkve in je porabil to priliko, da je nakradel 110 milijonov denarja.

Že ko se je izvedelo, da je kardinal Antonelli zapustil 110 milijonov frankov, se je v Rimu vse škandaliziralo, a ogorčenje je še naraslo, ko so se začeli oglašati nezakonski otroci kardinalovi in so zahtevali svoj del od te zapuščine. Kardinal Antonelli

je imel 27 nezakonskih otrok. Cerkevni krogi so se trudili, da ta škandal potlačijo in so vsem tem otrokom dali nekaj denarja. Samo grofica Lambertini se ni dala na tak način odpraviti. Imela je v rokah celo vrsto pisem, ki jih je njen oče, kardinal Antonelli, pisal njeni materi. Ta pisma so bila tako svinjarske vsebine, da bi se jih še župnik Govedič sramoval. S temi pismi v rokah je poskusila grofica Lambertini sodnim potom izvojevati zapuščino kardinala Antonellija, a je dosegla samo to, da je ves svet izvedel, kako svinjarska ljubavna pisma je pisal njen oče in kako svinjarsko je živel.

Kmalu po Antonellijevi smrti je vodenični papež Pij IX. poklical Peccija v Rim. Pij IX. je Peccija sovražil iz vsega srca. Poklical ga je v Rim ali obenem ga imenoval kamerlengom, ker je vedel, da se ni še nikdar zgodilo, da bi bil kamerlengo izvoljen za papeža. Pecci je bil v cerkvenih krogih na glasu kot energičen, izredno premeten ultramontanec in neizprosno nasprotnik Italije, zato so

kardinali želeli, da pride v Rim, a da bi ne mogel z njimi tekmovali za papeško krono, so pripravili papeža do tega, da je imenoval Peccija za kamerlenga.

Ali Pecci je bil bolj premeten, kot vai ti njegovi nasprotniki, in ponovila se je igra, ki je tako lepo opisana v bajki o ježu in o lisici.

Dne 8. februarja 1878. so se pod vodstvom kamerlenga Peccija zbrali vsi v Rimu navzočni kardinali ob smrtni postelji Pija IX. in po opravljeni molitvi imeli svoje prvo posvetovanje zastran volitve novega papeža. Dasi je bil ta dan papež umrl, so bili kardinali vendar prav dobre volje — odividno veseli. Ko je Pecci konstatiral, da je navzočnih 38 kardinalov, je kardinal Ferrieri rekel svojemu prijatelju kardinalu d'Avanzu: Prava sreča, da nas ni 39, ker po sanjskih bukvah pomeni 39 — malopridneže na vešalih. D'Avanzo je odgovoril: Hm, 38 tudi ni napačna številka — pomeni namreč vrvolazce ognježrce in druge komedijante.

(Dalje prih.)

Razpust italijanske zbornice.

Rim, 19. oktobra. Vlada je izdala ekspozé, v katerem utemeljuje vzroke, zakaj se je zbornica razpustila. Vlada naglašja, da je zbornica v pretekli svoji dobi izvršila ogromna dela. Sicer je bilo železi, da se reši vprašanje o železnicih in trgovinskih pogodbah pred potekom svoje dobe, toda to je postalo nemogoče vsled umetno provzročenih nemirov, ki so razorali zadnji čas celo deželo. In nastal je položaj, ki ni po tem, da bi mogla zbornica v potrebnem miru zborovati in reševati za gospodarski razvoj dežele odločilne probleme. Zato je vlada naprosila kralja, naj apeluje potom novih volitev na prebivalstvo. Ekspozé nadalje obeta, da ne bo vlada na svoji notranji politiki, kakor jo je določil njen program leta 1902 in ki temelji v svobodi za vsakogar v mejah zakona, ničesar spremenila. Vlada liberalno politiko se ne da omajati z nasilstvi neznatne manjšine. Manjšina s tem kaže, da se boji svobode, da hoče vsakršno svobodo tudi svobodo tiska zatreti.

Francoska zbornica.

Pariz, 18. oktobra. Jutri se zopet odpre komora. V današnjem ministrskem svetu se je sklenilo, da se odgovori na interpelacije o pretiranjih diplomatskih vezi med Vatikanom in Francijo, ki se predložijo zbornici kot prve točke dnevnega reda. Odgovarjal bo ministrski predsednik Combes.

Vstaja v nemški Afriki.

Berolin, 19. oktobra. Ker prihajajo iz Afrike čimdalje žalostnejše vesti, odrine že prve dni novembra iz Hamburga nova vojaška pomoč 1600 mož na bojišče. Kmalu na to odplujeta v Afriko dva parnika s konji in živili.

Dopisi.

Z dežele. V „Slovenca“ z dne 24. septembra št. 218 je bilo povedano, da je hotel boštanski organist s svojo ženo prestopiti k protestantizmu. Ker je svet po „Slovenca“ izvedel, da to, naj izve še, kdo je organista pri pravil na to pot, na katero je krenil iz same obupnosti. Bili so to sami fajmoštri in kaplanje. Posebno pet se jih je odlikovalo. Prvi je bil fajmošter v Preski; drugi je bil prejšnji dekan in fajmošter v Šmarju, tretji in četrti sta bila tamnošnja kaplana. Ti štirje „božji namestniki“ so s svojo hudobijo ubogega organista pripravili, da je hotel obupati in v tej obupnosti prestopiti k protestantski cerkvi. Gosp. župnik Anton Berce, ki je bil tedaj v Boštanju na Dolenjskem, pa je bil boljši od drugih duhovnikov. Hotel je organista rešiti, in ga še bolj vneti, da živi v katoliški cerkvi ter mu dati priliko, da živi zopet v svojem poklicu kot vrl in navdušen organist in pevovodja. Najhujši preganjalec organistov pa je bil sedanjí fajmošter v Boštanju. Ta „božji namestnik“ ali, bolje rečeno, božji sovražnik, je s svojo nečloveško krutostjo in jezo pahnil ubozega organista zopet v prejšnji položaj. Ta človek, ki je poln hudobne zlobe, zatira ubogo ljudstvo kot kak turški paša svoje sužnje. Poleg teh pet nevednih duhovnikov so še štirje drugi, ki so organista prav nečloveško preganjali. Tako je torej z nameravanjem prestopom dotičnega organista k protestantizmu. Za danes naj to zadostuje, pride pa čas, ko bomo omenjenim hišavskim božjim namestnikom strgali krinke z obrazov, in pokazali, da so tako polni grehov, kakor tisti svetopisemski Job, ki je na gnoju ležal.

Iz Ponikve ob južni železnici. Izid zadnje deželnozbornske volitve na Ponikvi še ne da miru trem bojevitim ponkovskim petelinčkom in vsi razjarjeni kljujejo okoli sebe in kodakaj v svet laži. Najhujše se vede okroški petelinček ki si z ozirom na gnezdo, v katerem se je zvalil, domišljaje, da je prvi kokodajček na Ponikvi in ki v svoji ošabnosti kliče vse Ponikovljane na korajžo. Njegova zvesta tovariša sta kričavi Lončarjev kokotar in štangrobški „laški“ petelinček, kateri perje spreminja vse politične barve. Ti trije bojevitazi se sedaj šopirijo na gnojščih in kokodakajo v svet, da Ponikovljani nimajo smisla za narodov blagor, da delajo med slovensko javnostjo zgago, da so klobasari, šviga, žvage, neznačajneži, duševni reveži, nemakutariji, hejlovci itd., in to vse zato, ker so pri deželnozbornski volitvi oddali svoje glasove poštečemu slovenskemu kmetu. Vrh tega je okroški petelinček oključal svojo žlahto, štangrobški kikerikiček, ki je dosedaj najraje se zaleval v klerikalce in je bil

enkrat celo tako drzovit, da je skočil kaplanu v glavo, opraskal je „liberalce“ in Lončarjev kokodaskar je pozabivši na svojo staro pesem „kmet s kmetom“ se zagnal kmetom v hrbet. Ali ti petelinčki so jih zato dobili po krempljih in s krvavimi grebeni so se vračali domov. Kadar njim minejo bolečine in kadar se bodo spet nazobali okroške koruze, pa naj pridejo spet na korajžo. (Op. ured.: Pred volitvami smo z ozirom na gibanje Ponikovljanov izrečno opominjali, naj se voli soglasno dr. Ploj. Ali zato, ker Ponikovljani niso marali glasovati za dr. Ploja, se jih vendar ne sme zmerjati kakor se to dela v „Domovini“.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. oktobra.

— Slovenci in graško vseučilišče. Pod tem naslovom čitamo v »Tagespostu« fantastičen članek, v katerem se svedeno protestira proti temu, da bi se dovolilo slovenskim pravnikom, da smejo delati na graškem vseučilišču skušnje v svojem materinem jeziku, kakor je to dovoljeno italijanskim pravnikom. »Tagespost« pripoveduje, da so kranjski klerikali oficijelno naznanili baronu Heinu, da spremene svoje postopanje proti vladi sploh in zlasti proti kranjski deželni vladi, ako se na pravni fakulteti graškega vseučilišča dovoli slovenskim dijakom, da smejo delati skušnje v slovenskem jeziku. Baron Hein je to sporočil ministrskemu predsedniku. To se prav lepo čita, le škoda, da ni na tem nobene resnične besede.

— Oslilki. »Slovenec« piše, da je hotel dr. Tavčar glasovati proti Krekovemu predlogu, naj se izreče deželnemu predsedniku obžalovanje in naj se naroči deželnemu odboru, da od vlade ne sprejema samonemških dopisov. »Slovenec« pravi: »A rojenice mu niso bile mile pri izbiranju imena. Ker je v alfabetu tako daleč zadaj, so različni Arkoti, Božiči in Hribarji pri imenem glasovanju rekli prej »da« in ko je proti koncu alfabeta še dr. Tavčar prišel na vrsto, je bila stvar že gotova, in silno klavirno in potirto je on zdihnil »da«. Ubogi oslilek, ki je to pisal! Med tem, ko je šel dr. Krek utemeljeval nujnost svojega predloga, je bilo že na galeriji znano, da je klub narodno-napredne stranke sklenil glasovati za nujnost. To je dr. Tavčar sam povedal, ko je prišel po nekem opravku na galerijo, torej ni mogel biti potem prese-nečen, da so narodno-napredni poslanci glasovali tako, kot je sklenil klub.

— Poštno ravnateljstvo v Gradcu poslalo je bilo pred leti slovenskoje popolnoma nezmožno poštno uslužbenko na Ponikvo ob juž. žel., dasi je ta občina popolno slovenska. V veliko veselje Ponikovljanov je ta poštna uslužbenka sedaj prestavljena drugam in na njeno mesto je prišla kot namestnica slovenskoje zmožna poštarica. Občinski urad se je takoj po namestitvi nemškutarske poštno uslužbenke obrnil do poštnega ravnateljstva v Gradcu s prošnjo, da se v slovenski ponkovski občini sedaj namesti slovenskega jezika popolnoma vešča poštarica.

— Boj za srednje šole v Gorici. »Soča« piše: Za Badenijve dobe je bilo dalo naučno ministrstvo precizno obvezno izjavo, da kakor hitro se sporazumeta obe narodnosti v deželi o reorganizaciji srednjih šol v Gorici, vlada taki splošni želji ugodi. V tistih časih pa je bila med Lahi močna, od ločujoča struja, ki je zahtevala, da srednje šole v Gorici morajo biti laške — za Slovence naj se postavijo zunanaj Gorice. Umetno je samo po sebi, da smo se takim nazorom postavljali vedno v bran, se postavljamo in se bomo, ker stoji pribito, da je Gorica naše središče. — Vlada se je takrat nadejala, da do takega sporazumljenja med Lahi in Slovenci sploh ne pride, pa tudi sama ni zamudila nikake prilike, prilivati olja na ogenj, da bi prav gotovo ne prišlo do nikakega sporazumljenja, ker bi ne bilo v interesu nemštva in ne v smislu sistema po devizi: Divide et impera! Ali časi se spremin-

jajo. Prijetno je vplivala na nas lani vest, da sta se laška državna poslanca Antonelli in Verzegnassi potegnili pri ministru Hartlu za to, da naj se napravijo na obstoječem višjem gimnaziju v Gorici v spodnjih štirih razredih paralelke, v katerih se bo poučevalo v deželnih jezikih, v zgornjih pa naj bo nemščina učni jezik. To smo beležili z zadovoljstvom, ker smo videli, da v merodajnih krogih so vendar opustili tisto neumno stališče, da v Gorico tičejo le laške srednje šole, slovenske pa ven. Kakor pa se vidi iz zadnje seje deželnega zbora, so se pojmi izbistrili. Zbornica je sprejela soglasno predlog dr. Tume, ki se glasi: »Glede na znane žalostne razmere tukajšnjih srednjih šol, glede na ponovne resolucije in sklepe deželnega zbora v isti zadevi, glede na vedno rastoči pomen srednjih šol, katere je mogoče razviti do željne stopnje le, če se pouk vrši v materinem jeziku, podpisani predlagamo: Visoki zbor skleni: Pozivljaje se visoka vlada, da ukrene nemudoma vse potrebno radi razdelitve tukajšnje c. kr. gimnazije in realke v dva vsposedna zavoda po enega s slovenskim in po enega z italijanskim učnim jezikom.« Predlog so podpisali vsi slovenski poslanci, in zbornica ga je sprejela soglasno. To je bil lep čin, po tej poti je le mogoče doseči v Gorici take šole, kakršne v resnici potrebuje naša dežela. Omenjamo le še, da z morebitno tako rešitvijo perečega srednješolskega vprašanja, da bi se začelo s paralelkami, na katerih bi se poučevalo morda le deloma v domačih jezikih, nikakor ne smemo biti zadovoljni, ker to bi ne bilo nič stalno vrednega, marveč bi se morali boriti le še naprej, da pridemo do takih srednjih šol, kakršne v istini hočemo imeti. Zato je prav, da se ne vdajo mero dajni činitelji nikakemu mešetarstvu, marveč se prejme le take šole, za kakršne se je potegnili naša zbornica!

— Konferenca avstrijskih notarjev, katero je sklical ministrski predsednik dr. Köber kot vodja justičnega ministrstva, bo dne 22. t. m. Na to konferenco je povabljen tudi dr. poslanec in predsednik kranjske notarske zbornice, g. Ivan Plantan.

— Repertoar slovenskega gledališča. Jutri v petek se ponovi Offenbachova fantastično-komična opera »Hoffmanove pripovedi«, ki je imela pri prvi predstavi v tork večstranski uspeh. — V nedeljo, dne 23. oktobra ste dve predstavi in sicer se vprizori popoldne kot ljudska predstava ob znižanih cenah še enkrat velezabavna burka s petjem: »Rezervistova svatba«, zvečer poje se pa četrtič in poslednjič v sezoni Meyerbeerova velika opera »Hugenoti«. — Drugi teden pride prvič na slovenski oder drama velikega ruskega pisatelja Gorkega »Na dnju«.

— Društvo zdravnikov na Kranjskem. Prihodnje redno mesečno zborovanje se vrši v soboto, dne 22. t. m. ob pol 6. uri zvečer v deželni bolnici.

— Poročil se je gosp. Janko Stegu, c. kr. telegrafski preglednik v Bovu, z gospico Mileno Bolé iz Slavine pri Sv. Petru.

— Z Jesenic nam poročajo, da nameravajo tamonjži rodoljubi izdati tednik »Jeseniška straža«. List bode zastopal strogo narodne interese Jesenic in sploh gornje Gorenjske. Veselo vest pozdravljamo iskreno, ker vemo ceniti pomen in važnost podjetja za slovensko stvar. Del slovenskega ozemlja, ki mu bo namenjen novi tednik, je od narodne politike tako zanemarjen, kakor je v vedno rastoči nevarnosti pred močnim in brezobzirnim sovražnikom. Zato naj vsak rodoljub novemu podjetju nudi tisto podporo, ki jo zasluži. Na delo in na pomoč!

— Jugoslovanska umetniška razstava v Beogradu se je slovesno zavrnila včeraj, dne 18. t. m. Pri tej priliki je kralj Peter odlikoval več jugoslovanskih umetnikov, ki so si stekli posebnih zaslug za prireditve razstave. Zvečer je bila sijajna veselica na čast umetnikov v hotelu »Kolarac«. Vstopnina za to veselico je znašala 10 dinarjev. Dvorana je bila spremenjena v bajen vrt in strop je bil dekoriran kakor zvezdnato nebo. Te dni priredi pripravljalni odbor jugoslovanske razstave skupno z umetniki in književ-

niki islet v Sofijo, da izbere prostore za II. jugoslovansko umetniško razstavo, ki bo, kakor se je določilo, prihodnje leto v Sofiji.

— Petindvajsetletnica bolgarske stenografije se je praznovala v Sofiji 9. 10. in 11. t. m. Prvi dan je bil velik koncert, pri katerem je sodelovalo tudi »Belgradsko pevsko društvo«. Srbi so peli tudi več slovenskih pesmi, ki so vzbujale splošno pozornost 10 in 11. t. m. je bil kongres bolgarskih stenografov, ki ga je otvoril naučni minister dr. Šišmanov in katerega se je tudi udeležilo 25 srbskih stenografov. Dr. Šišmanov je v svojem otvoritvenem govoru zlasti naglašal velike zasluge našega rojaka prof. Bezenška, ki je oče bolgarske stenografije. Pri tej priliki je knez Ferdinand odlikoval prof. Bezenška s častno kolajno »za znanost«.

— Posilstvo. Dne 10. t. m. zvečer je šla 23 let stara Ana Hrešar iz Nove Sušice pri Smihelu domov. Kakih 300 korakov od Spodnje Košane jo je napadel neki fant. Ko je Ana Hrešar pred njim bežala, jo je od zadaj zasačil za lase, jo vrgel na tla in jo toliko časa davil, da je izgubila zavest. N. padalec je potem svojo žrtev nesel na polje in ji tam storil silo. Ko je Ana Hrešar prišla k zavesti, se je splazila do raške jame, kjer so je našli ljudje. Dekle je težkobolelo. Sum, da je storil to hudodelstvo, leti na nekega Antona Ambrožiča iz Zg. Košane.

— Akadem. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu priredi dne 22. oktobra t. l. svoje I. redno občno zborovanje v društvenih prostorih s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega zborovanja. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo upraviteljevo. 4. Poročilo društvenega sodišča. 5. Služajnosti.

— Že zopet tatvine na Proseku pri Trstu. Že nekaj časa sem ne mine skoro dan, kamoli teden, da bi se ne izvršila večja ali manjša tatvina v tuk. kraju. Pred par dnevi so ukradli neznani tički ubogemu družinskemu očetu par kvintalov krompirja, kateri je bil kupljen za kopico otrok. Isto noč so ukradli tudi drugemu gospodarju »eno mero« (okoli 60 litrov) vina. V noči 17. t. m. so pa obiskali tri rokovanjski gostilno g. G. ter odnesli perila iz perilnika za okroglih 200 K, razen tega so vzeli tudi nekaj kuretine ravno istemu gospodarju. Ravno isto noč so ukradli revnemu hlapcu gostilničarja g. S. čevlje, vredne 8 kron, poleg tega so odnesli cev iz gumija za pretakanje vina v vrednosti 50 kron, katero so pa zopet odvrgli, ker se jim je zdel ta predmet baje preneroden za oddajo. A to še ni vse. Pred nedavnim so skušali vlomiti v neko tuk. prodajalno, a so bili odgnani. Pripomniti je, da je ta prodajalna tik c. kr. žandarmerijske postaje. V tukajšnji mirodilnici so pa prišli ter odnesli nekaj drobca. Toliko in tako raznovrstnih tatvin ne pomnijo v tukajšnji vasi niti sivi starčki. »Kaj pa šele bo,« tako se sprašujejo ljudje eden drugega. Čas bi že bil, da se odredi kaka stroga varnostna odredba od strani v to poklicanih faktorjev. — Tatvine so tu na dnevnem redu; človek ne more niti mirno leči k počitku. Tej rokovanjski družbi pride namreč vsaka reč prav. Najbolj čudno pri vsem tem je pa to, da se tatovom ne more priti na noben način na sled.

— Nesreča. Danes dopoldne je obšepoštovano rodbino g. dr. J. zadela nesreča, da je hčerka padla z drugega nadstropja na drva, ki so složena pod oknom in od tamkaj na tla. Prihiti ljudje so jo ponesli v stanovanje starišev.

— Smola v medenih tednih. Pred 14 dnevi se je omožila neka Jožeta Žužkova, ki je do takrat služila na civilnem strelišču. Po odhodu je njena gospodinja g. Leopoldina Mauserjeva opazila, da ji nedostaja zimska posteljna odeja, pernata blazina in tudi je bilo v sodih manj vina, kakor bi ga imelo biti. Ko je zadevo naznanila policiji, sta šla takoj k Žužkovi dva policijska detektiva in izvršila pri nji hišno preiskavo, kjer pa nista našla blazine in vina pač pa zimske odeje, mnogo žgane kave, sladkorja in čokolade, kar je bila vse pokradla Mauserjevi pred poroko in si shranila, da je mogla svojemu možiku v sladkih medenih tednih dobro postreči. Poleg tega se je pa našlo še toliko raznega najfinjšega perila z različnimi monogrami, da detektivoma ni hotelo iti v glavo, da bi si ga bila mogla kaka služkinja toliko nakupiti, kajti kaj navadnega ni imela, ampak le najfinjše obrišade, spodnja krila in srajce s čipkami, svinlate žepne robce in take preoblečke, ki se jih dobi le pri najboljših družinah ali pa med plemstvom. Zgodovila se je celo še s častniškimi rokavicami. Igovarja se sveda, kakor vsaka, da je vse reči kupila, česar ji pa detektiva že iz

tega vzroka nista verjela, ker nima v sobi še najbolj potrebnega pohištva in bi si, ako je imela denar za take reči, omislila gotovo tudi nekaj boljšega pohištva. Nabralo se je bilo toliko sumljivega perila, da je moral priti ponj delavec z vozičkom. Misliti se mora, kako je bil mož vesel, ko je videl, da je dobil ženico, ki ima toliko tako finega perila, kakršnega on najbrže še ni videl v svojem življenju. Mož je namreč navaden delavec, Toda v prvih 14 dnevih so se medeni tedni spremenili v res strupene tedne.

— „Smrt“ v gostilni. Sinoči je prišla neka stara beračica, z bledim, suhim obrazom, z vrtinimi očmi in sivimi lasmi v neko tukajšnjo gostilno. Ko je vstopila v gostilniški lokal, ji je natakarica pokazala, da je šla v kuhinjo h gostilničarici, ki je tam že nekoliko dremala. Zbudivši se, je zagledala beračico pred seboj, katero je nekoliko časa motrila od glave do nog in se ji začela potem s strahom umikati. Bolj ko se je gostilničarica beračici umikala, bolj je ta lezla počasi proti njej in jo najbrže prosila milodara. Hipoma se je gostilničarici zablesketalo pred očmi in začela si je predstavljati v osebi beračice — smrt. Začela je upiti na pomoč in res so gosti in gostilničar paho prihiti gledat, kaj se je zgodilo, toda videli so le beračico stati v kuhinji, ki je istotako plaho zrla okrog sebe, kje je — smrt. Gostilničarico so poz ejo spravili v gostilniško sobo in jo šele po triurnem prigovarjanju vendar uverili, da ponjo ni prišla še smrt, pač pa je bila to beračica, ki je prišla prosit večerje.

— Tatvina. Kamnoseškemu mojstru g. Feliks Tomanu je včeraj pri polaganju tlaka na Dunajski cesti nekdo ukradel ploščnat vrč, vreden 6 kron.

— Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 7 Slovencev. — 17 zidarjev je šlo iz Lila v Gorico, 18 Hrvatov iz Hrušice na Reko, 10 pa v Zagreb. — 81 tesačev se je odpeljalo iz ribniške doline v Zagreb. Le-ti so se že vnaprej tako veselili zaslužka, da je bilo vseh 81 pijanih. Bili so res dvakrat šumarji.

— Izgubljene in najdene reči. Kolariki mojster g. Ferdinand Šafec je izgubil usnjato denarnico s 3 K. — G. Karola Baugarjeva, gledališka igralca, je izgubila v tivolskem parku ali v drevoredih zlato zapestnico lki verižice z dvema zelenima kamnoma in biseri, vredna 80 K. — Četovodja Jožef Zupan je izgubil denarnico z 48 K vsebine. — Prodajalka g. Jožefa Resnikova je izgubila zlato žensko uro z verižico v tri plemena, vredno 32 K. — Učiteljica g. Kristina Schullerjeva je izgubila na južnem kolodvoru rjavo denarnico, v kateri je bilo 24 K denarja. — Učiteljica g. Ana Poglajeva je izgubila v »Zvezdi« srebrno žensko uro, vredno 10 K. — Mizarjeva žena Magdalena Hribarjeva je izgubila črno denarnico, v kateri je imela 11 K denarja. — Finančni sluga Ivan Goro je našel 40 K denarja. — Raziskovalec starin Jernej Pečnik je izgubil pleteno črno denarnico s 15 K vsebine in novcem cesarja Avgusta. — Sužkinja Marija Ogrinčeva je izgubila denarnico, v kateri je bilo 37 K denarja. — Alojzij Bezjak, pekovski vajenec, je našel denarnico z večjo svoto denarja.

— Ljubljanske društvene godbe koncert se vrši danes zvečer v restavracijskih prostorih Aurove pivarne v Wolfvovih ulicah. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstop prost.

— Hrvatske novice. — 30letnica zagrebškega vseučilišča se je praznovala včeraj. — Vojni spomenik v Kiseljaku (Bosna) 76 vojakom, ki so l. 1878. v bitki istotam padli, so slovesno odkrili 16. t. m. Slavnostni govor je imel seko. načelnik Kosta Hörmann.

— Slovenci v Ameriki. — Vročinska bolezen se je pojavila epidemčno med Slovenci v Rock Springu. Dosedaj je umrl rojak Josip Oman, 20 let star. Ravnotam se je podrla kamenje na rojaka Andreja Stanonika, ki so ga prepeljali v bolnišnico. — Julij pl. Vesteneck, ki ga tudi na Kranjskem dobro poznamo, je bil na otoku Ellis Island, kjer se Evropejci izkrcavajo, za tolmacha. Sedaj pa ga je izselniška oblast spodila, ker je oropal neko ubogo žensko, došlo iz Evrope, za par dolarjev. Imel je kot tolmach 100 dolarjev plače.

— Najnovejše novice. — Parnik »Uitonia«, Cunard linie, se ni potopil, kakor se je poročalo po raznih listih, temuč je srečno prispel z 2800 izselniki v New York. — Morilka Klein trdovratno taji, da bi bila umorila in oropala starca Sikoro, temuž dolži neke svoje podnajemnike. Vrečo z umorjenim

je našla pod naslonjačem šele drugi dan ter je iz strahu, da pride v preiskavo, pobegnili. Možno ni do aretovanja ničesar vedel o umoru ter je bežal z Dunaja le pod pritiskom svoje žene. Dunajski izvošček Walz, ki je dal policiji glavna navodila za zasledovanje morilke, je dobil 500 K nagrade.

— Gospa pl. Hervay je dala po svojem zastopniku priobiti pismo, v katerem prosi tiste, ki imajo sočutje za njeno »strašno usodo«, za prispevke h kavciji, da bi bila izpuščena iz preiskovalnega zapora. Denar baje ne bo izgubljen. Uredništvo »Neues Wiener Journal« je takoj brzojavno nakazalo 2000 K.

— Poneverjenje je med Nemci. Blagajnik nemške ljudske banke v Vitkovcih (Moravsko). Viljem Stefan, je poneveril 70.000 K ter zbežal. — Za enako visoko svoto je osleparil razne stranke agent Jos. Kohn na Dunaju ter zbežal z denarjem v Ameriko.

— Knez Pavel Metternich je zabredel v obupen finančni položaj.

— Tri avstrijske vojaške begune, ki so pobegnili iz Tridenta, so prišli v Veroni.

• **Roparski umor v Londonu.** V neki najživahnjejših londonskih ulic je bila pretečeni teden zjutraj umorjena neka stara prodajalka časopisov. Zjutraj so jo še videli, kako je pred vratmi sprejemala nove časopise, ko pa je prišel ob 8 uri neki redni odjemalec po svoj časopis, je našel časopise razmetane po tleh, trgovino pa prazno. Ni pa tega takoj zaznamil, temveč je začel časopise pobirati, urejati in prodati, misleč, da se je starka zamudila. Ker pa je v pol uri ni bilo nazaj, je poslal soseda k policiji. Policija je šla v stankino stanovanje ter našla ženo mrtvo na postelji. Ropar ji je zvezal krilo okoli glave, da se je zadušila. Zdravnik je izjavil, da bi jo bili še lahko rešili smrti, ako bi ga bil kdo poklical pol ure prej.

• **Solarski štrajk.** Učenci in učence Allisterjeve šole v Čikagu so uprizorili pravega štrajka. Štrajkujoči so postavili 50 straž okoli šole, da s silo zabranijo, da ne gre nihče v šolo, za stražami je stalo kakih 700 dečkov in deklek, ki so neprestano rjavili liki Indijani. Vsi so imeli posebne papirnate znake, nekateri so bili oboroženi tudi z gorjanci. Štrajk so pričeli, ker so mislili, da je neka učiteljica v otroškem vrten iz plemena rjavokožcev, kar pa ni bilo res.

• **O papežu Piju X.** piše francoski duhovnik Hyacinthe Loyson ne posebno laskavo. Pij X. je zelo samozavesten ali ravno tako tudi neizobražen. Ko je obsojil spise opata Loisyja je sicer iste prečital od prve do zadnje besede, toda razumil ni prav ničesar. Prepričan je da more vladati svet z božjim navdahnjenjem ki mu gre (?) kot namestniku Kristusa. Vselej kadar se mu kaj ne posreži pravi: »Deus proderit!« — Bog bo že dal. To je vsa njegova politika. Oa je, vzvišen, toda neumen. Tudi je videti da je papež precej nesnažen, ker ma grdo navado svojega prednika, da noslja tobak. Tudi iz ust mu smrdi. To se more res tudi komu drugemu pripetiti, toda pri takem nadčloveškem (?) bitju je to vendar mučno.

• **Davek za princezino na Meklenburškem.** Na Meklenburškem je sklican na dan 15. novembra deželni zbor, da določi davek za princezino Cecilijo, nevesto nemškega prestolonaslednika. Vsled pogodbe med stanovi in kr. no iz leta 1775 mora namreč meklenburško prebivalstvo dati princezinji, ki se poroči, doto. Za tak slučaj se naloži vsaki osebi 50 fenigov davka. Po sedanjem številu prebivalstva dobi na ta način vojvodinja Cecilija 70000 mark dote od naroda.

• **Nenavaden časopis.** V Parizu je začel izhajati nov časopis pod imenom »L'Invisible« (nevidljiv). Ime ima menda od tega, ker ga skoraj res ni mogoče čitati. Tiskana je namreč na črnem papirju z belo barvo. Razpisuje nagrade od 200 do 800 frankov za najboljši članek o socialnih reformah, a s priposlanimi članki bo lahko put m celo leto krmil svoje naročnike.

• **Žalostna statistika.** Iz najnovejših uradnih poročil pisma memo, da se je leta 1903 izselilo v Ameriko 32892 Slovencev in Hrvatov in sicer za 2669 več nego leta 1902. Avstrijskih Nemcev se je leta 1903 izselilo le 23597, Čehov samo 9577. Analizirano je bilo med temi izseljenci Slovencev in Hrvatov 35%, Čehov 2% in Nemcev 4%. — Ta statistika mora pač vsega rodoljuba v dvojnem oziru napolnjevati z žalostjo. Naši mali narod zapušča v primeri z drugimi narodi v naravnost groznih tolpah staro domovino s seboj pa neso naši izseljenci samo golo zdrav pest — olike pa skoraj robne, kajti 35% jih ne zna čitati

ne pisati, dočim je med Čehim takih le 2%. Doma ni zaslužka in eksistence, a tudi v tujini bodo izseljenici ostali le težaki zadnje vrste, kajti boj z olikanimi in izšolanimi konkurenti izpade pač vedno neugodno za analfabete. Tužna nam majka!

• **O morilki Klein in njenem možu.** Prvi sum, da sta prišla morileca pariški policiji v roke, je zasedla hišnica Roseaux tiste hiše, kjer sta si Kleinova najela sobo za letnih 135 fr. Hišnica je čitala v nekem časopisu opis zločinske dvojice; pri tem jo je opis opozoril na nova stanovalca posebno zato, ker je bilo pisano, da morilka Klein slabo sliši. Naznanila je svoj sum policijskemu komisarju. Pri zasliševanju se je vedla morilka zelo zapeljivo in koketno, je očitala detektivu, ki jo je zasliševal, da je negalan ten ter je končno »priznala«, da je skrivoma sprejela v svoje stanovanje na Dunaju rusko dijakinjo, ki je imela dva ljubčka, enega črnega in enega plavalcega. Ti trije so najbrže umorili Sikoro. Truplo je našla 4. t. m. ter se je tako prestrašila, da je z možem pobegnila z Dunaja, ker se je bala ne prikl. Vse, kar so časopisi pisali, je bilo zlagano. Za svojega zagovornika si je izprosil dunajskega odvjetnika dr. Stimmerja, ki je tudi zagovornik Matašičev. O imenih svojih podnajemnikov in od kod ima svoje dragocenosti ni hotela ničesar izpovedati. Opetovano je izjavila, da jo zamorejo kvečjemu zaradi dovanjanja obsoditi. Glede svojega moža je rekla, da o vsem tem ničesar ne ve. On niti ni vedel, da se ne peljeta v Budapešto po doto, temuč v Pariz. Mož se očitno dela bedastega. Pri zasliševanju je rekel, da je menil, da ga preganjajo zaradi dolgov pri svoji obrti. Svoji ženi da je vedno vse veroval, kar mu je rekla. Otroče veselje je kazal, ko so mu izročili 20 frankov, da si zboljša hrano. Drugi večer je Kleinova prosila, da bi smela videti moža, kar so ji dovolili. Žena je rekla svojemu možu pri tem sestanku v prisotnosti ječarja: »Ljubim te! Ljubim te neizrečeno! Objubi mi le eno: da se ne boš dal ločiti!« Klein je odgovoril: Dete moje! Ali si neumna? Glavna stvar je, da sva si zboljšala hrano! Potem ga je objela in strastno poljubovala. Po par minutah so odvedli vsakega v svojo celico. — Gostilničar, pri katerem sta imela najeto sobo, je stanarino takoj poslal za mestne reveže.

• **Duhovniški celibat v Južni Ameriki.** Kakor poroča »Journal von Colmar«, rimsko-katoliški list, je izmed 18.000 južnoameriških duhovnikov 3000 pravnovoljavno poročenih ter imajo zakonske otroke. Nad 4000 duhovnikov pa živi v tajnem konkubinatu, in njihove žene hodijo okoli pod imeni: teta, sestričina, nečakinja itd., ostalih 1500 pa imajo več ali manj znano razmerje z ženskami dvomljivega značaja. Najmanj polovica rimsko-katoliških duhovnikov v Južni Ameriki je s celibatom v navzkrižju. Braziljanski škofje si skušajo pomagati na ta način, da dobivajo s papežev pomočjo drugih duhovnikov iz evropskih samostanov, ki pa hodijo navadno ista pota, ker so jih že — doma vajeni.

• **Čegav je Vezuv.** Dosedaj je imel Vezuv vrednost le tako visoko, do koder je bil svet obdelan. Za svet v bližini žrela in pobočje, koder se vali lava, se ni nihče brigal. In takega sveta je nad 10 km². Nedavno pa si je domislil župan občine Resine, da bi ta svet lahko dobil kako vrednost, ako bi se polagala nova železnica ali se gradili novi hoteli in prenočevališča za mnogobrojne tujce. Nekega dne je dal zapeljati na Vezuv kakih sto mejnikov ter jih zasadil povsod tam okoli žrela, kjer še zemlja dosedaj ni imela lastnika, nato pa je proglasil, da je ta svet njegove občine. Takoj so se oglašile tri sosednje občine, češ, da je vsled starih privilegijev vrh Vezuva njihov. Ker pa ne more nihče pokazati mejnikov, ki so globoko pod lavo, obdržala si bo svet najbrže občina Resina.

• **Porod na avtomobilu.** Pariz ima prvega otroka, ki se je rodil na avtomobilu. Neki Lencur se je peljal v avtomobilu po Boulevardu ter zapazil na neki klopi žensko, ki se je zvijala bolečin. Ustavil je ter ji pomagal v avtomobil, da jo čimhitreje prepelje v bolnišnico. Toda med potoma mu je ženska porodila.

• **Hladnokrvnost.** General Peinson se je pri neki priliki, ko so Francozi zasledovali sovražne čete v Algeriji, v točki spozabil tako daleč, da je s konjskim bičem udaril enega svojih pobočnikov. Častnik potegne svoj samokres in nameri na generala, toda samokres se ne izproži. Urno izbiže general pobočniku orožje iz roke in hladnokrvno smeja reče: »Osem dni zapora, ker nimate orožja v redu.«

jesiku. V. Pulko: Somatologija v ljudski šoli. J. Kosbek in M. J. Nerat: Spomini na potovanje v Norimberk. Ivan Šega: Pedagoški utrinki. Književno poročilo. Razgled: Pedagoški paberki. — Kronika.

— **Gradjevni pristojbenik.** V založbi C. Albrechta (Jos. Wittaseka) v Zagrebu je izšla zanimiva knjiga, na katero opozarjamo vse slovenske inženere in stavbnike. To je »Gradjevni pristojbenik«, sestavljen na podlagi vojaškega »Preistarif für den Militär-Baudienst«, ki vsebuje analizo in splošne cene dela in materiala ter natančen popis posrednih del stavbne stroke. Knjiga vsebuje pet delov, ki so vsi jako temeljito sestavljeni. Cena obsežni knjigi je 15 kron.

— **Neues Lotteriespiel auf sittlicher und wirtschaftlicher Grundlage.** Entworfen von Don E. M. Vasio unter der Mitwirkung des H. Franz Xav. von Meyer. Ta brošura, ki stane 60 vinarjev, se dobiva pri pisatelju v Zagrebu.

— **„Šah kralj“** je naslov koračnice, ki jo je zložil in izdal Karol Fischer. Dobiva se pri skladatelju na Dunajski cesti 6.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 20. oktobra. Katoliški centum je imel danes pod pred sedstvom dr. Kathreina klubovo sejo. Razpravljalo se je o stališču te stranke napram drugim nemškim strankam in specijelno o fuziji katoliškega centuma s krščanskimi socialisti. Iz fuzije skoro gotovo ne bo nič.

Budimpešta 20. oktobra. Danes je vlada predložila parlamentu načrt novega šolskega zakona. S tem zakonom se mahoma pomadjarji vse ljudsko šolstvo na Ogrskem Slovani, Nemci in Rumuni so do skrajnosti ogorčeni radi tega atentata na njih pravice in na njih narodnost.

Rusko-japonska vojna.

Berolin 20. oktobra. Danes je došla vest, da so Rusi na desnem krilu porazili pet japonskih divizij in zavzeli postajo Šaho.

London 20. oktobra. Reuter javlja iz Okujevega tabora, da je neki japonski oddelek, broječ pet bataljonov in tri baterije, zašel preveč vzhodno. Rusi so ta oddelek napadli in pobili ter mu vzeli 8 topov.

London 20. oktobra. Kuropatkin in Oyama sta dobila znatno pomoč, s katero sta podkrepila svoj centum. Kuropatkin je baje dobil 20.000 mož.

London 20. oktobra. Japonska kavalerija je prekoračila reko Hunho, vsled česar je nemogoče, da bi Rusi prišli Kurokijevi armadi za hrbet.

London 20. oktobra. Maršal Oyama je sporočil v Tokio, da je zopet začel ofenzivo proti ruskemu centru in prisilil Ruse, da so po ljutem odporu popustili svoje pozicije in se umaknili.

London 20. oktobra. »Standard« pravi, da je Kurokijev oddelek pokopal 5300 pred to fronto padlih Rusov. Neki ruski bataljon, ki je prekoračil reko Šejko, je bil uničen.

Franc Jožefova grenčica 1886-7

„pravzaprav reprezentant grenčice“ (V. medic. odd. splošne bolnice na Dunaju.)

Škoro vse odvajal-
ne kapilice, kroglice in grenčice delu-
jejo drastično in s tem škodujejo orga-
nizmu. Na splošno pa čelodena tinktura
lekarstva Piccolija v Ljubljani
na Dunajski cesti krepi organizem tudi
po neprestani porabi. Zunanja naročila po
povzetju. 1264-18

Se dobi povsod!
Kalodont
30 neobhodno potrebna zobna Crema 40
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave

Književnost.

— „Popotnik“ ima v št. 10
tole vsebino: Pužegar: Prosveta. K.
Štapin: O ljudski šoli in materinem

Oblastveno konces.
vzgajališče
javna realka, pripravljani razred, državno-
voljavna izpričevala
Artur Sponeder
DUNAJ, XV., Neubaugürtel 36.
Ustanovljeno 1849. 219-40

Zahtevajte
ilustrovani cenovnik
podjetja za žarnice
„Ideal“ 17
Hugo Pollak
DUNAJ, VI., Wallgasse 34.
Cena lepa svetloba brez inštalacije
in nevarosti. Poraba 1¹/₂ kr. na 1 uro.

Darila.
Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda:
Gosp. Fr. Kietze 10 kron v poravnanje
dogodka „pri Lipi“ dne 18. t. m.

Borzna poročila.

Ljubljanska
„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dan. borze 19. oktobra 1904.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 ¹ / ₂ % majeva renta	99-85	100-05
4 ¹ / ₂ % srebrna renta	99-75	99-95
4 ¹ / ₂ % avstr. kronaka renta	99-90	100-10
4 ¹ / ₂ % zлата	119-60	119-80
4 ¹ / ₂ % ogrska kronaka	97-95	98-15
4 ¹ / ₂ % zлата	119-05	119-25
4 ¹ / ₂ % posojilo dežele Kranjske	99-50	101-—
4 ¹ / ₂ % posojilo mesta Split	100-25	101-25
4 ¹ / ₂ % Zadar	100-—	100-—
4 ¹ / ₂ % bos.-herc. žel. pos. 1902	100-90	101-90
4 ¹ / ₂ % češka dež. banka k. o.	99-60	99-80
4 ¹ / ₂ % ž. o.	99-60	100-10
4 ¹ / ₂ % zst. pisma gal. d. hip. b.	101-50	102-50
4 ¹ / ₂ % pešt. kom. k. o. z.	107-30	108-30
4 ¹ / ₂ % zst. pisma Innerst. hr.	100-50	101-20
4 ¹ / ₂ % dež. hr.	100-50	101-20
4 ¹ / ₂ % z. pla. ogr. hip. ban.	100-—	100-90
4 ¹ / ₂ % obl. ogr. lokalnih železnic d. dr.	100-—	101-—
4 ¹ / ₂ % obl. češke ind. banke	100-75	101-75
4 ¹ / ₂ % prior. Trst-Poreč lok. žel.	98-50	—
4 ¹ / ₂ % prior. dol. žel.	99-—	—
3 ¹ / ₂ % juž. žel. kup. 1 ¹ / ₂ %	306-90	308-90
4 ¹ / ₂ % avst. pos. za žel. p. o.	101-—	102-—

Srečke.

Srečke od l. 1860 ¹ / ₂	185-—	188-—
„ 1864	265-—	269-—
„ tizake	101-—	164-85
„ zem. kred. I. emisije	309-—	319-—
„ II.	298-—	308-50
„ ogr. hip. banke	272-—	279-—
„ srbske a. frs. 100-—	94-—	97-50
„ turške	130-50	131-50

Basilika

Kreditna	480-—	490-—
Inomoške	78-—	83-—
Krakovske	84-—	88-50
Ljubljanske	67-—	71-—
Avst. rud. križa	54-—	56-—
Ogr.	28-80	29-80
Rudolfove	65-—	70-—
Saleburške	77-—	81-—
Dunajske kom.	530-—	541-—

Delnice.

Južne železnice	85-25	86-25
Državne železnice	643-75	644-75
Avst.-ogr. bančne delnice	1635-—	1645-—
Avst. kreditne banke	668-25	669-25
Ogrske	781-50	782-50
Zimostenske	249-—	250-—
Premogokop v Mostu (Brüx)	668-50	669-50
Alpineke motan	479-50	480-50
Pražske žel. ind. dr.	2400-—	2414-—
Rima-Muranyi	522-—	523-—
Trbovljske prem. družbe	308-—	312-—
Avst. orožne tovr. družbe	534-—	538-—
Češke sladkorne družbe	180-—	183-50

Valute.

C. kr. cekin	11-85	11-39
20 franki	19-07	19-10
20 marke	23-50	23-58
Soverelgus	23-94	24-02
Marki	117-62	117-72
Laški bankovci	95-20	95-40
Rubli	253-50	254-50
Dolarji	4-84	5-—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 19. oktobra 1904.

Termin.

Pšenica za oktober	za 50 kg K	10-23
„ april	50	10-64
Rž	50	8-04
Koruzi	50	7-50
Oves	50	7-36

Efektiv.
Nespremenjeno.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306 Z. Srednji srednji tlak 754-0 mm

Okt.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
19.	9. sv.	744-0	11-9	sl. snah.	jasno
20.	7. sv.	745-3	10-2	sl. vjv.	oblačno
	3 pop.	743-0	14-2	sl. savh.	pol. oblak.

Srednja večerajša temperatura: 12-7°, normale: 9-9°. — Padavina 00 mm.

Prodajalka
popolnoma zmožna špecerije, inteligentna, zanesljiva v postrežbi, slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi popolnoma vešč, se sprejme do 1. decembra v Ljubljani. 3062-1
Ponudbe sprejema Karol Planinšek, Ljubljana.

Monkey
ZNAMKA Z OPICO.
KAMEN ZA ČIŠČENJE
Je nedosegljiv za umazane roke, za jeklo, železo in medenino, za bakernasto posodo, marmor, za les in oljnate povlake,
VARSTVENA ZNAMKA.
Najboljše sredstvo za hitro ter breztrudno snajenje in likanje vse hišne in kuhinjske oprave.

Brand
Splošno zastopništvo za Avstrijo:
HENRIK STOESSLER, Dunaj, I. Freyung 5.

Naprodaj je
hiša št. 67 na Glincah.
Natančneje se poizve v pisarni c. kr. notarja Hudovernika v Ljubljani. 2991-3

Trgovski pomočnik
zmožen popolnoma slovenskega in nemškega jezika, več špecerije, inteligent in zanesljiv, se sprejme takoj. Kje, pove upravištvu „Slovenskega Naroda“. 3024-2

Dva dobra krojaška pomočnika
sprejme J. N. Potočnik v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18. 3043

Kupi se dobrodoča kavarna
Kdo pove uprav. „Slov. Nar.“. 2999-3

Lepo senčnato stanovanje
obstoječe iz 3 sob, kuhinje, shrambe in s uporabo vrta, se odda za 1. november, oz. roma pozneje, v II. nadstropju, Kuhnova cesta št. 23. 3050-1

Brachet
Kodolinske vode jame
provalna kupa s posojilom blagovaru s otroki.
Za več kot tisoč nabavljanih stvari pošljite obvestilo na 99 h v sveto. namreč.
Gospa A. Knapa,
Dunaj, IV. 22,
Lindengasse 24.

Pijte Klauerjev „Triglav“
najzdravejši vseh likerjev.

Pravni poklad
pro včeraj, kdo poboljšuje v mudi omemo.
Dražena Sebečič.
Čime vdanj po 200 vdanj namreč s 22
nabavljanih stvari pošljite obvestilo na 99 h v sveto. namreč.
Gospa A. Knapa,
Dunaj, IV. 22,
Lindengasse 24.

POPOFF

najboljši čaj sveta.

Napredaj le v originalnih ruskih zavojih. 2935-2

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj pripoznani izvrsten **Portland-cement** v vedno
jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
pise gledé tlakovne in odporne trdote daleč nadkrijujoči dobroti, kakor
tudi svoje priznane izvrstno **apno**.
Priporočila in spričevala
raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: 3013-2
Dunaj, I., Maximilianstrasse 8.

Zaradi pomanjkanja prostora prodajam svojo veliko zalogo nagrobni vencev in trakov z napisi in brez njih po jako znižanih cenah.

Vsi venci so razstavljeni v posebnem prostoru in si jih lahko vsakdo ogleda,
ne da bi moral kaj kupiti. Na obilen obisk vabi
FR. IGLIČ
na Mestnem trgu št. 11.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni
vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Ansee
Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m
zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb,
Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osonni vlak
v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See,
Inomost, Bregenc, Curih, Ženeva, Pariz čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne
osonni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-
Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago.
(direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni
vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II.
razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osonni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v
Novo mesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v
Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m
zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd,
Linc, Steyr, Ischl, Ansee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.).
— Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiž. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osonni vlak z Du-
naja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Francove vare, Karlove var,
Heb, Marijine vare, Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Ženevo, Curih, Bregenc,
Inomost, Zell am See, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri
44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovoga, Ino-
mosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 44 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka,
Smohorja, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda čez Klein-Reifling, iz Steyra,
Lince, Budejevice, Plzna, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — PROGA IZ
NOVEGA MESTA IN KOČEVA. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in
Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m
zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri
28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči
samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAM-
NIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer.
Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda
je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Ustanovljeno 1. 1862.

Telefon šte. 584.

RUDOLF GERBUTH

c in kr. dvorní strojnik

DUNAJ, VII., Kaiserstrasse 71, vogal Burgasse.
Največja in najboljša zaloga

peči

navadnih in tudi najelegantnejše
opremljenih.

Specialiteta: V vseh barvah v ognju emailirane peči. Regulacijske
polnilne peči od K 15— naprej.

Štedilniki, ognjišča in strojna ognjišča
Plinove peči, peči z železnimi pečnicami, peči za
peko, sušilni aparati itd. 2459-14 Specialni katalogi zastoj in
poštne prosto.

Cene nizke!

Postrežba solidna!

Ernest Hammerschmidta nasl.
Madile, Wutscher & Co.
trgovina železnin in kovin
Ljubljana, Valvasorjev trg šte. 6.
Največja izbora
nagrobni križev
in sploh vseh
v železnino spadajočih predmetov. 3023-2

AVGUST REPIC

sodar 44
Ljubljana, Kolezijske ulice 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja
vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.
Prodaja stare vinske sode.

J. S. Benedikt
v Ljubljani, Stari trg
(tik glavne prodajalne
na voglu).

Največja zaloga
klobukov
najnovejših fačone.
Nizke cene.
Prodaja na drobno in debelo.
Ceniki brezplačno.

Odklikovan
z zlato medaljo
na razstavi v Parizu
l. 1904.

Dragotin Puc
tapetnik in preprogar
Dunajska cesta št. 18

izvršuje vsa tapetniška dela ter ima
v zalogi vse v to stroko spadajoče
predmete lastnega izdelka.

Vodja ljubljanske podružnice pohištva prve kranjske mizarke
zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano.

Glavna trgovina:
Stari trg šte. 21.
Pekarija
in slaščičarna

J. ZALAZNIK

Žiljalke:
Glavni trg 6
in
Sv. Petra cesta 26

Avgust Agnola

Ljubljana
Dunajska
cesta 13.
Izborna
zaloga
namiznih in
nastropnih
svetilk,
najnovejših
vrste
po nizkih
cenah.

Dražba.

V petek, dne 21. oktobra 1904 ob 8. uri dopoldne prodajale
se bodo na prostovoljni dražbi v Frančiškanskih ulicah št. 12 v
zapuščino zamrle gospe **Marije Grummig** spadajoče premičnine, kakor

pohištvo, obleka in perilo.

Aleksander Hudovernik

3037-2

c. kr. notar kot sodni kom.

Vsekdar najnovejše prave

GRAMOFONE

in plošče v veliki izbiri se dobijo
le pri zastopniku Nemške deln. družbe
za gramofone

RUDOLFU WEBER
urarju
Ljubljana

Dunajska cesta št. 20

(Hribarjeva palača nasproti kavarne „Evropa“).

1718-14

Hranilnica

„Allgemeine Sparkasse und Leihanstalt in Linz“
proda svojo

graščino Zusem pri Loki

politiški okraj Celje, sodni okraj Šmarje na Štajerskem, ki je bila leta 1897.
sodno cenjena na gld. 120.310-20 = K 240.620-40, in ki je bila od tedaj pre-
cejizboljšana, za K 190.000.—.

Graščina, v dež. deski vpisano veleposestvo, obsega 664 hektarjev 52 arov
sveta, vmes 593 hektarjev 48 arov gozda. H graščini spada: dvorec, šola, velika
kapela, gostilna, hiša za trgovino, lovska hiša, dve oskrbniški in dve kmetski
biši, delavske in pazniške hiše itd. in pa v lepem cvetu se nahajajoča tovarna
za kopita. Lastna lovška in rudosledna pravica. 2909-2

Več pove „Allgemeine Sparkasse und Leihanstalt in Linz“.

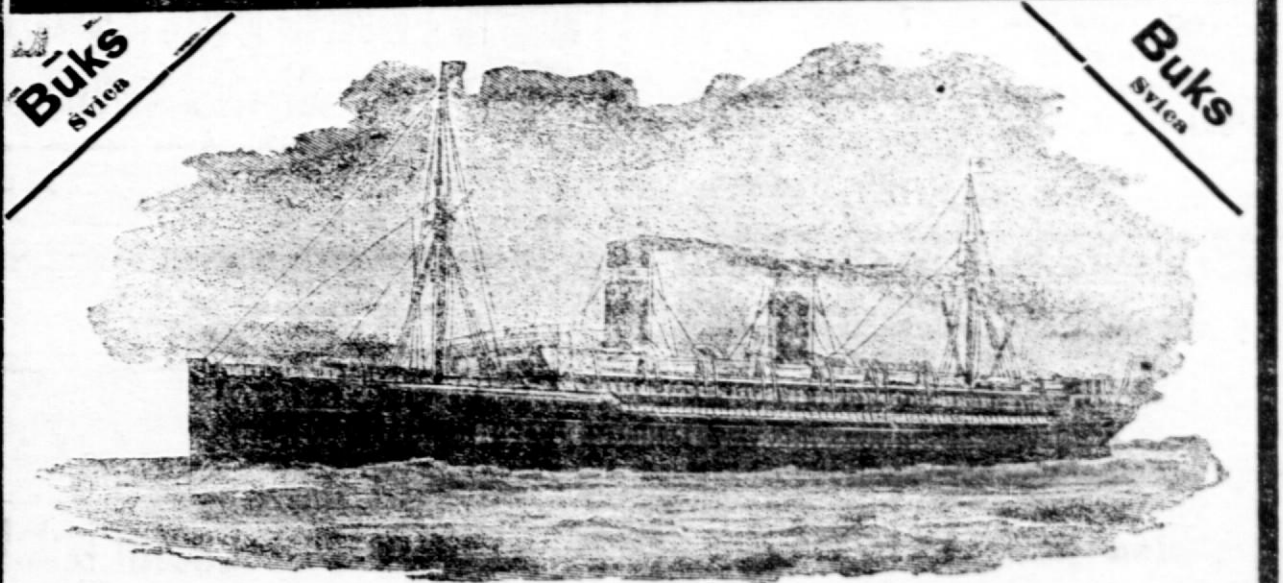
Največja
in najboljša zaloga

2769-8

svilnatih damastov in baržuna

po najnižjih cenah ima le

Ernest Sark
Stari trg šte. 1.

Čujte in strmite Amerikanci!

Cena iz Buksa čez
Francosko v New-York samo **gl. 64.**

Cena Ljubljana — Buks samo 5 gl. 3 kr.

„All' right Patner!“ Ako hitiš na Buks, tam se boš vozil

1155-30 **zanesljivo le 6 do 7 dni!**

Vsa natančnejša pojasnila daje zastopnik generalne agenture LOUIS
KAIZERJA (za vso Švicu)

IVAN BIHELJ
v Buksu
(Švica)

Sadna razstava v Radovljici

Je odprta le še kratek čas!

Vsako naj torej hlti, da si jo še ogleda! Razstava je odprta vsak dan od 8. zjutraj do vida zvečer. Vstopnina 30 vin. 2.87-21

Učenec

boljšega stanu, nemškega in slovenskega jezika zmožen, ki je že več let bil v trgovini z mešanim blagom, išče primernega prostora. 3/42 Naslov pove uprav. „Slov. Nar.“.

Kdor želi kupiti finih hrvatskih

češpelj

v sodih za žganje kuhati, naj se obrne na Peter Žerovnika, gostilničarja v Kamniku. Cene ugodne! 3034-1

Gospodična

ki je dovršila trgovski kurz, vešča slovenskega in nemškega jezika, želi mesta v kontoarju najraje v Ljubljani. Ponudba pod N. N. 208 poste restante Ljubljana. 3011-3

Prodajalka

za trgovino s papirjem, šolskimi in pisarniškimi potrebščinami dobi takoj službo v Gorici. — Ponudbe je poslati „Goriški tiskarni“ A. Gabršček. Sprejme se le gospodična, ki je že bila v enaki trgovini. 3030-2

V hiši „Narodne tiskarne“

v Knafovih ulicah št. 5 se odda za 1. februarj 1905

lepo
stanovanje

v III. nadstropju, obsoječe iz 3 sob, kuhinje, shrambe, poselske sobe, kleti in podstrešja.

Več v upravnistvu „Slov. Naroda“.

V Spodnji Šiški

poleg cerkve sta iz proste roke proti takojšnjemu plačilu naprodaj

dve hiši

obe pod eno hišno št., ena še 23 let, druga pa še 11 let davka prosta. Naprodaj je tudi gozd „Dolina“ in več stavbnih parcel v izmeri 7 oral, kozolec s 17 okni in pod (skedenj) Svet je obdelan. Pojasnila daje Josip Seidl v Sp. Šiški pri Ljubljani. 2799-10

Istotam so tudi

stanovanja

za november in sicer eno z dvema sobama in kuhinjo, drugo pa s 3 sobami, kuhinjo in kletjo. Izve se tam.

Anton Aškerc

2-121

Zlatorog.

To krasno narodno pravljico o Zlatorogu je pesniško obdelal sedaj Aškerc, in to popolnoma drugače, nego je bila znana doslej po Funtkovem prevodu nemške Baumbachove idile. Aškerc se je tesneje oklenil pravljiske snovi tako kakor jo je bil zapisal rajni Deschmann ter pridržal tudi demona „Zelenega lovca“. Tako je ustvaril Aškerc iz narodne pravljice čisto novo, svojo epsko pesnitev; zato se nadajamo, da zaslovi sedaj med nami tudi njegov izvirni, slovenski „Zlatorog“.

Izšel je v založbi

L. Schwentner-ja
v Ljubljani

in velja broširan 1 K 60 h, po pošti 1 K 70 h.

Kletarica na račun

se sprejme za novo, krasno urejeno ljubljansko restavracijo, katera se v kratkem odpre. 3029-3

Gospodične, katere so v stroki spretni in zaesljuje, vešče slovenskega in nemškega jezika, naj se osebno ali pisмено s priloženo fotografijo oglasijo pri Alojziju Rasbergerju, restavraciji v Ljubljani, Sv. Petra nasip št. 37, poleg Jubilejnega mostu.

Grenčica

„**Florian**“
in likér
„**Florian**“
najboljša kapljica za želodec.

V najem se da
tako ali z novim letom staroznano
gostilno „pri Tomšiču“
v Trebnjem, Dolenjsko.

Gostilna obstoji iz 4 lepih sob, veže, kuhinje, ledenice in hleva. Pri hiši je lep senčnat vrt za goste. Gostilna stoji pri veliki cesti, 1 minuto od farne cerkve in 4 minute od železniške postaje oddaljena. 3025-2

Dobro ohranjen
glasovir

se ceno proda. Naslov pove upravništvu „Slov. Naroda“. 3008-3

Odvetniški kandidat

s substitucijsko pravico in kazenski zagovornik, vešč jezikov, želi prenesti mesto iz osebnih ozirov. Naslov v upravnistvu. 2935-3

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko sobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„**SLAVIJA**“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 29,217.694.46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78,324.623.17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vsakezi slovensko narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah šte. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder pošljuje

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obecnokoristne namene.

Novosti

modnega blaga za dame,
sukna in raznega manufakturnega blaga, najcenejši nakup
za neveste, bogato zalogo krojaških potrebščin priporoča

J. KOSTEVC

Sv. Petra cesta 4.

Cene strogo solidne. Točna postrežba. Vzorci se pošiljajo na zahtevo poštne prosto. 2973-2

Laki za kočije, najboljša znamka sveta!

Zastopstvo in zaloga za Kranjsko prve ameriške tovarne za lake

Standart Varnisch Works New-York

pri **BRATIH EBERL** Ljubljana, Miklošičeva cesta 6

tovarna za oljnate barve, lake in firneže.

Senzacionalni uspehi!

Patent **HATSCHEK** 2252-11

Škrilj-Eternit

(zakonito zajamčeno oznamenilo za ASBESTNI CEMENTNI SKRILJ.)

Najboljša streha sedanosti. Eternit tovarne **LUDWIG HATSCHEK** Najdalekosežneje poroštvo.

Varna pred ognjem in viharji, kljubuje vsem vremenskim vplivom, ne potrebuje poprav, je lahka, lična in cena. Vöcklabruck Dunaj Budimpešta Nyerges-Uyfalu Spričevala prve vrste.

Gor. Avstrijsko. IX./I., Berggasse II. Andrássystr. 33. Ogrsko

Glavno zastopstvo za južne pokrajine: Delniška družba portlant cementa Dovje, v Trstu, via Geppa 2.

== Zahtevajte vzorce in prospekte. ==

Izdelovanje oprem za neveste.

Ustanovljeno leta 1870.

Lastni izdelek **PERILO** Lastni izdelek

za gospode, dame in otroke

zaradi izvrstnega kroja, natančnega dela in zmerne cene znano daleč čez meje Kranjske, priporoča trgovina z modnim blagom za gospode in dame in trgovina za opreme

C. J. HAMANN

dobavitelj perila c. in kr. Visokosti, različnih častniških uniformiranj, zavodov itd.

Ljubljana. * Mstni trg šte. 8. * Ljubljana.

Perilo po meri se prav brzo zgotavlja.

Napravljanje oprem za novorojence.

Perilo za gojence Zavodov v zalozi. Šolski predpasniki. Dr. Gustav Jägerov voleno perilo. Spodnja krila. Za posle. Perilo. Dr. Lahmannovo zdravilno perilo. Plateno perilo. Posteljno in namizno ovrzau in perilo.